

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 809, ISDS: b86abcb

Č. j.: VS-100170-2/ČJ-2018-800040-INFZ

V Praze dne 11. prosince 2018

Počet výtisků: 2

Výtisk č.:

Počet listů: 2 (oboustranně)

žadatel

Doporučeně

SDĚLENÍ
ve věci žádosti o poskytnutí informace

Ředitel odboru správního Generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky, správní orgán prvního stupně příslušný ve smyslu ustanovení § 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, a podle organizačního předpisu k řízení a rozhodování ve věci žádostí doručených povinnému subjektu vymezenému v ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („povinný subjekt“), správnímu úřadu Vězeňská služba České republiky (IČ00212423), po skutkovém a právním posouzení žádosti o poskytnutí informace, jak ji podal [REDAKCE], nar. [REDAKCE], uvedená doručovací adresa Věznice Mírov, Mírov 27, 789 53 MÍROV („žadatel“) a obsahující požadavek na poskytnutí informace v žádosti o 3 bodech, týkající se statistiky početních stavů vězňených osob a problematiky stravování a zvláštních stravovacích návyků osob ve výkonu trestu odnětí svobody, rozhodl tak, že informace se žadateli poskytuje.

I.

Na úvod řízení vedeného dle ustanovení § 14 a za užití § 20 zákona o svobodném přístupu k informacím příslušný správní orgán prvního stupně konstatuje, že právo na informace je ústavně zakotveno v čl. 17 Listiny základních práv a svobod („Listina“). Bližší úpravu „práva na informace“ provádí zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje základní podmínky, za nichž mají být informace poskytovány, tak podmínky přístupu k nim. To značí, že podústavním způsobem zajišťuje právo veřejnosti na informace, jež mají k dispozici státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány, veřejné instituce, jakožto i jiné subjekty, vyjmenované v ustanovení § 2 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, které rozhodují o právech a povinnostech občanů a právnických osob.

Shodně platí, že právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, půjde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná k ochraně práv a svobod druhých, bezpečnosti státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví nebo mravnosti. Taktéž podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo na svobodu projevu. Toto právo

zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu. Užívání práv zde uvedených s sebou ovšem nese zvláštní povinnosti a odpovědnost, a proto může podléhat určitým omezením. Tato omezení mohou být stanovena zákonem a musí být nutná k respektování práv nebo pověsti jiných nebo k ochraně národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku nebo veřejného zdraví nebo morálky.

Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod v čl. 10 stanoví, že každý má právo na svobodu projevu. Právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, nicméně může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Předestřené se patří uzavřít, že smyslem a účelem práva na informace (dle čl. 17 Listiny) je především veřejná kontrola výkonu státní moci. Současně však „*právo na informace nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvidavosti*“ (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 18. prosince 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02).

II.

Vězeňská služba České republiky také k meritu žádosti předesílá, že jednou z povinností odsouzené osoby je podle ustanovení § 28 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, povinnost pracovat, pokud je odsouzené osobě přidělena práce a není uznána dočasně práce neschopnou, nebo není po dobu výkonu trestu uznána zdravotně nezpůsobilou k výkonu práce.

Současně je zákonem č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů, založena možnost provozovat hospodářskou činnost za účelem zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody, případně i osob ve výkonu vazby.

Pokud se jedná o statistické údaje ohledně počtů zaměstnaných vězňů, jsou takové údaje volně dostupné na <<https://www.vscr.cz/informacni-servis/rychla-fakta/aktualni-pocty-zamestnanych-veznu/>>, přístupné i na <<https://www.vscr.cz/o-nas/zamestnavani-veznu/>>.

I.

Ze statistických dat poté možno pro účely naplnění požadavků žadatele o informace vyjmout, například skutečnost, že roku 2015 se Vězeňské službě České republiky podařilo dosáhnout markantního navýšení počtu aktivit a projektů vedoucích k zaměstnávání vězňů. Bylo například realizováno 40 seminářů v rámci celé České republiky na téma zaměstnávání vězňů ve spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy, Komorou sociálních podniků, Hospodářskou komorou a Centrem pro podporu podnikání.

Výsledkem těchto aktivit, zvýšeného koordinovaného úsilí v oblasti zaměstnávání vězňů a v neposlední řadě díky aktivní podpoře Ministerstva spravedlnosti České republiky je razantní navýšení počtu zaměstnaných vězňů v roce 2016.

V průběhu roku 2016 se podařilo dosáhnout absolutního nárůstu zaměstnaných vězňů o 1584 vězňů, tj. o 26,3%. Úkol daný ministrem spravedlnosti tím byl překročen o 380 vězňů, tedy o více jak 6%.

Tento nárůst byl realizován prostřednictvím 142 nově uzavřených smluv (za srovnatelné období roku 2015 bylo uzavřeno 82 smluv). V roce 2016 se ve srovnání s předchozím rokem rovněž zvýšil počet odsouzených zařazených ve vnitřním provozu a vlastní výrobě, a to o 102 osob, počet odsouzených zařazených v provozovnách Střediska hospodářské činnosti se zvýšil o 520 osob, u cizích subjektů se zvýšil o 391 osob.

Pozitivním prvkem ve vývoji zaměstnanosti byla také skutečnost, že v žádné věznici nebyl zaznamenán výrazný meziroční pokles zaměstnanosti. Jsou tím realizovány úkoly vyplývající z nové dlouhodobé koncepce vězeňství, jako je například zavádění nových vícesměnných provozů na pracovištích, jejich efektivnější využívání, propagace potenciálu Vězeňské služby České republiky v oblasti zaměstnávání vězňů apod.

K 31. prosinci 2016 bylo evidováno 20 618 osob ve výkonu trestu odnětí svobody. Z tohoto počtu bylo 14 725 odsouzených způsobilých k výkonu práce. Na pracovních pozicích za finanční odměnu bylo zařazeno 7 606 odsouzených.

Z tohoto počtu pracovalo 2 554 odsouzených v rámci vnitřního provozu a vlastní výroby, dále 2 999 odsouzených pracovalo pro provozovny Střediska hospodářské činnosti a počet 1954 odsouzených byl pracovně zařazen u cizích podnikatelských subjektů.

Reálná zaměstnanost odsouzených k 31. prosinci 2016 dosahovala 50,38 %.

K tomu, bylo evidováno 734 odsouzených zařazených do terapeutických programů, 1 047 odsouzených do vzdělávacích programů (učební obory) a dále 601 odsouzených zařazených na práce ve prospěch věznice bez finanční odměny.

Pokavad se jedná o počty pracovně zařazených odsouzených k datu 31. prosince 2017, představoval počet zaměstnaných odsouzených 8 913 osob.

Bližší uvádí statistické údaje <<https://www.vscr.cz/wp-content/uploads/2018/05/Statistická-ročenka-Vězeňské-sluzby-České-republiky-za-rok-2017.pdf>>.

II.

Aktuální zaměstnanost odsouzených (k 3. prosinci 2018) je 60,93 %, a to představuje celkem 8 981 osob. Oproti minulému týdnu je to úbytek o 0,66 %, a o 68 osob. Uvedené znamená, že žadatelem vymáhané retrospektivní údaje (za 13. nebo za 33. týden roku 2016) nemá povinný subjekt k dispozici.

III.

Podle právní úpravy v § 2 nařízení vlády č. 361/2017 Sb. o výši a podmínkách odměňování odsouzených zařazených do práce ve výkonu trestu odnětí svobody, odsouzený se zařadí podle nejnáročnější práce, která je po něm požadována, do:

- a) I. skupiny, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon není potřebná odborná kvalifikace,
- b) II. skupiny, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné střední vzdělání s výučním listem nebo jiná odborná kvalifikace,

- c) III. skupiny, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné střední vzdělání s maturitní zkouškou, vyšší odborné vzdělání nebo vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu, nebo
- d) IV. skupiny, jedná-li se o práci, pro jejíž výkon je potřebné vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu.

Na základě dostupných statistických údajů je v průměru do I. skupiny zařazeno 7 870 osob ve výkonu trestu vykonávajících trest odnětí svobody ve vězeňských zařízeních Vězeňské služby České republiky, ve II. skupině průměrně 1 078 odsouzených, ve III. skupině 28 odsouzených a ve IV. skupině 1 odsouzený.

IV.

Podle ustanovení § 33 odst. 1 zákona o výkonu trestu *„odsouzeným přísluší odměna podle vykonané práce. Vláda stanoví nařízením výši této odměny a podmínky pro její poskytování.“*

Průměrná mzda (odměna) v roce 2018 činí 4 159 Kč. Z toho v I. čtvrtletí představovala výši 3 669 Kč a ve II. čtvrtletí 4 642 Kč.

Posun v odměňování směrem vzhůru, zaznamenaný výkyv, je způsoben účinností nařízení vlády č. 361/2017 Sb., o výši a podmínkách odměňování odsouzených zařazených do práce ve výkonu trestu odnětí svobody (nařízení vlády nabylo účinnosti dnem 1. dubna 2018).

Jaroslav Bauer
ředitel odboru správního
Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky
v z. Mgr. Alice Hladíková

Za správnost: JUDr. Miroslav Bělecký